

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 2912/1 од 25. 10. 2023. године, а у складу с чланом 84. Закона о високом образовању Републике Србије и члановима 39. и 40, те члановима 113. и 117. Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор асистента за ужу научну област Српска књижевност (предмет Српска књижевност 18. и 19. века, Српска књижевност 18. и 19. века II и Поетика српског реализма) објављен у листу Послови бр. 1065 од 8. 11. 2023. године. Пошто смо прегледали конкурсни материјал, Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс су се пријавила три кандидата: **мр Кристина Кљајић**, **мр Хелена Арслан** и **мр Марија Слобода Анђелковић**. Кандидати су приложили потребну документацију биографију, библиографију и радове.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА И ЊИХОВОЈ СТРУЧНОСТИ

I. Биографски подаци кандидата

Кристина Кљајић рођена је 1998. године у Краљеву. Основне и мастер студије српског језика и књижевности завршила је на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, а школовање на докторским студијама наставила на Филолошком факултету у Београду.

Кандидаткиња је приложила следећу документацију:

- Извод из матичне књиге рођених,
- Уверење да је држављанин Републике Србије,
- Уверење о уписаним докторским академским студијама, студијски програм: Језик, књижевност, култура; модул Српска књижевност,
- Оверено уверење о стеченом високом образовању на мастер академским студијама (студијски програм: Српски језик и књижевност) с просечном оценом студија 9,77 (уписана школске 2022/23. године, а студије завршила 9. октобра 2023. године),
- Оверену фотокопије дипломе о стеченом високом образовању на основним академским студијама (студијски програм: Српски језик и књижевност) с

просечном оценом 8,44 (уписна школске 2017/18. године, а студије завршила 19. септембра 2022. године).

II. Библиографски подаци

1. К. Кљајић, Т. Тубић, И. Планинчић: „Прва школа историје српског језика у Тршићу“, Липар, бр. 77, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2022, 315-322. ISSN 1450-8338=Липар (Крагујевац), COBISS.SR-ID 151188999).

***

Кандидаткиња је приложила један коауторски рад и навела једну библиографску јединицу:

У студији „Прва школа историје српског језика у Тршићу“ ауторке К. Кљајић, Т. Тубић, И. Планинчић представљају рад „Школе историје српског језика“ организоване у Тршићу. Идеја о покретању ове школе потекла је од Матице српске и Филозофског факултета у Новом Саду. Ауторке наводе број учесника (двадесет и пет студената), регионалну заступљеност као и начин рада: предавање и радионице. У наставку рада резимирају садржаје дискусија и предавања, а у закључку истичу научни значај и потребу за оваквим типом организовања и повезивања млађих истраживача из различитих универзитетских центара.

I. Биографски подаци кандидата

Хелена П. Арслан рођена је 1995. године у Пожаревцу, где је завршила основну и средњу школу. Основне академске студије на Филолошком факултету у Београду уписала је 2014. године (смер Српска књижевност и језик) и стекла звање дипломираног професора језика и књижевности, одбравивши дипломски рад „Мотив сна у прози Данила Киша (*Породични циклус и Енциклопедија мртвих*)“ 2020. године пред комисијом коју су чинили проф. др Предраг Петровић и проф. др Бранко Вранеш. Следеће, 2021. године завршава мастер академске студије одбраном мастер рада „Модерност *Писама из Немачке* Љубомира П. Ненадовића“ пред комисијом коју су чинили проф. др Ненад Николић и проф. др Мило Ломпар. Просечна оцена на основним академским студијама била је 8,81 а на мастер студијама 10,00. Током школовања била је ангажована у раду Студентског парламента, посећивала је бројне књижевне скупове и трибине са нарочитим интересовањем за књижевност 18. и 19. века. Студент је треће године докторских студија на Филолошком факултету Универзитета у Београду са досадашњом просечном оценом 10,00.

Кандидаткиња је приложила следећу документацију:

- Оверен извод из матичне књиге рођених,

- Оверено уверење да је држављанин Републике Србије,
- Уверење о уписаним докторским академским студијама 2023/24. године, студијски програм: Језик, књижевност, култура; модул Српска књижевност,
- Оверену фотокопију дипломе о стеченом високом образовању на мастер академским студијама (студијски програм: Српска књижевност) с просечном оценом студија 10,00 (уписана школске 2020/2021. године, а студије завршила 3. септембра 2021)
- Оверену фотокопију дипломе о стеченом високом образовању на основним академским студијама (студијски програм: Српска књижевност и језик) с просечном оценом 8,81 (уписна школске 2014/15. године, а студије завршила 28. септембра 2020. године).

II. Библиографски подаци

Цитирамо податке које је кандидаткиња проследила о својим радовима:

„Списак радова (припрема за слање):

1. Поетички плуралитет и модерност идејних аспеката *Писама из Немачке* Љубомира Ненадовића (одломак из завршног рада)

2. Модерност *Писама из Немачке* Љубомира Ненадовића кроз аспекте жанра и стилистике (одломак из завршног рада)

3. Бајковна слика света у приповеци *Прича о селу Врачима и Сими Ступици* (1985) Илије И. Вукићевића

4. Дезинтеграција реализма и спиритизам

5. Две студије Драгише Живковића о Лази Лазаревићу

6. Дело Лазе Лазаревића у тумачењу Димитрија Вученова

7. Јунгијанско тумачење симбола бајке

8. Психоанализа и култура – *Дух бајке* Карла Густава Јунга

9. Драма *Максим Црнојевић* Лазе Костића и фолклорна традиција: Женски ликови и симболика плетења

10. Мотив сна у делима *Ветар* и *Швабица* Лазе Лазаревића

11. Светски човек и странац у свету у прози Лазе Лазаревића.

Послати радови:

1. Еротолошко читање приповетке *Вертер* Л. Лазаревића.“

***

Кандидаткиња је приложила све радове у облику компјутерски сложеног текста, назначивши да је у припреми за слање једанаест радова, а о раду који је послат за објављивање нису наведени други подаци.

У раду „Поетички плуралитет и модерност идејних аспеката *Писама из Немачке* Љубомира Ненадовића“ ауторка сагледава аспекте модерности у наведеном путопису кроз однос према поетичком плурализму (однос према немачком просветитељству, према Доситеју Обрадовићу, пише о елементима романтичарских и реалистичких тежњи као и о аспектима модерности сагледаним кроз мотивацијски систем ликова и начине на који је, у модерној атмосфери сплина, описан њихов пут по визбаденшкој околини). У раду „Модерност *Писама из Немачке* Љубомира Ненадовића кроз аспекте жанра и стилистике“ модерност се тумачи као естетска а не хронолошка категорија и то кроз два аспекта: жанровски (хибридност путописа, есјизација, ритмизација...) и стилистички (удео ироније). У раду „Бајковна слика света у приповеци *Прича о селу Врачима и Сими Ступици* (1985) Илије И. Вукићевића“ сагледавају се, из угла дезинтеграције реализма, елементи бајковне слике света и легендарне приче. У основи рада „Дезинтеграција реализма и спиритизам“ јесте препознавање базичних поставки спиритизма на изабраним делима која припадају епохи реализма и упућују на дезинтеграцијске процесе (Симо Матавуљ, Драгутин Илић, Лазар Комарчић). У раду „Две студије Драгише Живковића о Лази Лазаревићу“ у фокусу су студије „Лаза Лазаревић и Хајзеова теорија о соколу“ и „Ненаписан роман Лазе Лазаревића или о митизацији личних имена“. Континураност интересовања за рецепцију Лазаревићеве прозе кандидаткиња показује и у раду „Дело Лазе Лазаревића у тумачењу Димитрија Вученова“ издвајајући елементе анализе унутрашње структуре дела с фокусом на драмски ток радње, психолошку мотивацију и карактеризацију, контраст, отвореност према ироничности и аутоироничности наратора. У наставку рада пажњу посвећује елементима спољашње структуре, анализама приповедака „Школска икона“ и „Ветар“ и критеријумима вредновања Лазаревићевог дела. Трећи рад „Мотив сна у делима *Ветар* и *Швабица* Лазе Лазаревића“ посвећен је сагледавању Лазаревићевог ониризма у сцијентистичком дискурсу (психоаналитичка тумачења, снови „осујећене сексуалности“, сан Танатоса, мотив очију ...). „Ветар“ и „Швабица“, али и „Вертер“ у фокусу су четвртог рада посвећеног Лазаревићу „Светски човек и странац у свету у прози Лазе Лазаревића“ у којем се проучавају двоструко формиран идентитети. Кандидаткиња прати различите карактеризације истог типа јунака (светски човек, нови човек, бездомни јунак, и смешан и тужан јунак, интелектуалац слабе воље...) издвајајући као битне особине страност (која превазилази категорију страног у географском смислу и везује се и за домаћу средину), другост, усамљеност, преосетљивост, идентитетску двојакост и неутемељеност. Врло изнијансирана су кандидаткиња тумачења мотива неостварене женидбе кроз неспособност оваквог типа јунака да створи дом у којем неће

бити странац и профилисање светског човека као нестабилног човека парадокса и противуречности. У петој студији посвећеној Лазаревићу „Еротолошко читање приповетке *Вертер* Л. Лазаревића“ фокус еротолошке анализе је на еротемама, симболичкој дескрипцији простора, као и на драматичним еротским местима у дијалозима, монолозима јунака и наравији. Кандидаткиња доследно аргументује тезу да у приповеци која је једна врста дијалога са сентиментализмом и романтичарским концептом љубавника, ипак преовлађује „реалан правац“. На трагу еротолошких проучавања Батаја, Барта, и Епштејна, кандидаткиња пише о „еротизму срца“, еротском амбијенту, прати говор тела (погледе, стисак руке, уздахе). У раду „Драма *Максим Црнојевић* Лазе Костића и фолклорна традиција: Женски ликови и симболика плетења“ кандидаткиња испитује везе фолклорне традиције (семантику ђерђева и веза, жанр клетве) са концепцијом женских ликова. У раду „Јунгијанско тумачење симбола бајке“ разматрају се разлике између фројдовског и јунгијанског приступа симболу да би се у другом делу рада изложио пример јунгијанског приступа и методе Марије Лујзе фон Франц.

I. Биографски подаци кандидата

Марија Слобода Анђелковић рођена је 11. августа 1989. године у Суботици. Основне академске студије на Филолошком факултету у Београду завршила је 2012. године (студијски програм: Српска књижевност и језик; просек оцена: 9,00). Током студија била је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Мастер студије завршила 2013. године (просек оцена: 9, 67), одбравивши са највишом оценом мастер рад „Иманентна поетика Бранка Радичевића“. На докторским академским студијама на Филолошком факултету у Београду (модул: Српска књижевност) све испите положила је са просеком оцена 10,00. Пријавила је тему за израду докторске дисертације под насловом: *Песник и песма у српској лирици од Бранка Радичевића до Војислава Илића* (ментор: професор емеритус Душан Иванић). Била је оснивач и уредник првог броја листа *Gymnasium* (2008), који данас као сталну публикацију објављује Гимназија „Светозар Марковић“ у Суботици. Од 2014. до 2017. године била је уредник манифестације Бранково коло. У школској 2014/15. години била је докторанд-сарадник на предметима Српска књижевност 18. и 19. века и Српска књижевност 18. и 19. века II, а у школској 2019/20. и 2020/21. на предмету Поетика српског реализма на Катедри за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета у Београду. У периоду 2017–2018. радила је као професор српског језика и књижевности у Саобраћајно-техничкој школи у Земуну. Изабрана је у звање истраживач-приправник (2018), потом и истраживач-сарадник (2021) на матичном факултету. Ангажована је на пројекту Поетика српског реализма Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (178025), на Филолошком факултету у Београду, под руководством

професора емеритуса Душана Иванића. Сарадник је пројекта Лексикон писаца српске књижевности Матице српске. Коаутор уџбеника и приручника за основну школу, одобрених од стране Министарства просвете Републике Србије. Марија Слобода Анђелковић у пријави наводи да је била: члан жирија за доделу књижевних награда: за есеј о В. П. Дису (2015, 2016), „Стражилово” (2016, 2017), „Бранко Радичевић” (2015); да је награђена за есеј о Владиславу Петковићу Дису (2013), два наградама за студију објављену 2014, „Песма у песми Бранка Радичевића“ (Бранковом наградом Матице српске и наградом „Стражилово”), похвалницом Задужбине „Доситеј Обрадовић” за проучавање књижевне периодике 19. века, похвалницом Филолошког факултета Универзитета у Београду за изузетан успех у школској 2022/23. години. Наведено документује копијама награда и похвалница. Кандидаткиња у пријави наводи да су области њеног научног интересовања: српска књижевност 18. и 19. века; књижевна периодика; еволутивни токови српске лирике и да је објавила више научних радова и критичких приказа који се односе на области њених интересовања. Наводи да је сарадник водећих научних и културних институција у земљи и да је излагала на националним и међународним конференцијама организованим у Србији, Словенији, Хрватској, Италији, Пољској.

Кандидаткиња је приложила следећу документацију:

- Оверен извод из матичне књиге рођених,
- Уверење да је држављанин Републике Србије,
- Уверење о уписаним докторским академским студијама 2023/24. године, студијски програм: Језик, књижевност, култура; модул Српска књижевност,
- Оверену фотокопију дипломе о стеченом високом образовању на мастер академским студијама (студијски програм: Српска књижевност) с просечном оценом студија 9,67 (уписана школске 2012/2013. године, а студије завршила 30. септембра 2013),
- Оверену фотокопију дипломе о стеченом високом образовању на основним академским студијама (студијски програм: Српска књижевност и језик) с просечном оценом 9,00 (уписна школске 2008/2009. године а студије завршила 3. октобра 2012. године),
- Фотокопију одлуке о стицању истраживачког звања истраживач-сарадник 13. септембра 2021. године,
- Фотокопију одлуке о стицању истраживачког звања истраживач-приправник 31. октобра 2018,
- Фотокопију одлуке о позитивном извештају Комисије за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је мср Марија Слобода Анђелковић пријавила под насловом „Песник и песма у српској лирици од Бранка

Радичевића до Војислава Илића“ под менторством проф. емеритуса Душана Иванића,

- фотокопиране награде и похвалнице

- потврде о приређивању уџбеника и приручника

II. Библиографски подаци кандидата

I ОБЈАВЉЕНИ НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАДОВИ

I Студије (приложена у достављеном материјалу)

1. Песма у песми Бранка Радичевића, Бранково коло, Сремски Карловци, 2014. (ISBN 978-86-85203-92-3, УДК 821.163.41-14.09 Radičević B., COBISS.SR-ID 283851015)

II Приређена издања (приложена у достављеном материјалу)

1. Хрестоматија: П(ј)есник и п(ј)есма – Српска п(ј)есма о п(ј)есми (од барока до реализма), (приређена у коауторству са Иванић Д., Војновић Ж., Журић Ј., Кљајић Н., Николић Ђорђевић Д. и Ђуковић М.): Друштво за српски језик и књижевност Србије и Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд, 2017. (ISBN 978-86-84885-96-0, УДК 821.163.41.09-1”17/19, 821.163.41.09-1:801.6, COBISS.SR-ID 256911884)

III Уџбеници и приручници

(одобрени од Министарства просвете Републике Србије) (за наведене јединице приложена је потврда издавача)

1. С речи на дела (у коауторству са Валентином Хамовић), читанка за шести разред основне школе, БИГЗ школство, Београд, 2019.

2. С речи на дела (у коауторству са Ј. Станковић, Ј. Булатовићем, С. Стевановић), радна свеска за шести разред основне школе, БИГЗ школство, Београд, 2019.

3. Петнаестоминутни тестови. Српски језик и књижевност за шести разред основне школе (у коауторству са Валентином Хамовић), БИГЗ школство, Београд, 2019.

IV Научна критика

1. Трагом преобраза у српској поезији 18. и 19. века, приказ књиге Ка генези српске поезије Душана Иванића, „Књижевна историја”, Институт за књижевност и уметност, 2014, бр. 153, стр. 727–739 (Библид 0350-6428, 46 (2014), УДК 821.163.41.09-1"17/18"(049.32); 821.163.41.09-95 Иванић, Д. (049-32), COBISS.SR-ID 212563212)
2. „Човек епохе” – из угла брачног сапутника, приказ књиге Мој живот са Јованом Скерлићем Кларе Скерлић (прир. Славица Гароња Радованац), „Зборник Матице српске за књижевност и језик”, 2022, књ. 70, св. 2, стр. 672–676. (ISSN 0543-1220, UDC 821.133.1(494)-94(049.32), 821.33.1(494).09 Skerlić K.(049.32), COBISS.SR-ID 9627138)
3. На ползу општества, приказ књиге Доситеј наш савременик (прир. Радомир Путник), „Доситејев врт”, 2022, бр. 10, стр. 153–158. (ISSN 2334-9476, COBISS.SR-ID 203263244)

V Публикације у часописима и зборницима радова (приложене фотокопије објављених студија)

1. Наставна обрада песме „Свети Сава” Војислава Илића у основној школи, „Школски час српског језика и књижевности”, бр. 5, Београд, 2012, стр. 16-37. (ISSN 1450-6521, COBISS.SR-ID 57196546).
2. Коришћење књижевноуметничког текста у наставној обради апозитивних одредби (апозитива и апозиције) у трећем разреду средње школе (гимназије), „Школски час српског језика и књижевности”, бр. 3–4, Београд, 2013, стр. 121–129. (ISSN 1450-6521, COBISS.SR-ID 57196546).
3. Сеоски амбијент у поезији Војислава Илића, Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са V научног скупа младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 2014, књ. 2, стр. 649-661. (УДК 821.163.41-14.09 Пић V., ISBN 978-86-85991-61-5, COBISS.SR-ID 205996556).
4. Тумачење непознатих речи и појмова у настави књижевности, Факултет педагошких наука у Јагодини, зборник са научног скупа „Књижевност за децу и омладину”, Јагодина, 2014, стр. 467-486. (ISBN 978-86-7604-118-3, COBISS.SR-ID 195907852).
5. Реч у поезији Љубомира Симовића, „Наш траг” (часопис за културу), бр. 1-2, Велика Плана, 2014, стр. 111-124 (ISSN 0354-575X).
6. Патриотска поезија Јована Јовановића Змаја, Христа Ботева и Ивана Вазова, Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са VI научног скупа младих филолога Србије, књ. 2, ФИЛУМ, Крагујевац, 2015, стр. 439-449. (ISBN 978-86-85991-73-8, УДК 821.163.41-1.09 Zmaj J., 821.163.2-1.09 Botev H., 821.163.2-1.09 Vazov I., COBISS.SR-ID 214028556)

7. Тако је пре пола века говорио Матија, „Црте и резе 6”, избор радова са књижевног конкурса „Андра Гавриловић 2014”, Свилајнац 2015, стр. 135-153. (ISBN 978-86-86537-22-5, COBISS.SR-ID 213652748).
8. Лирика Јована Суботића и Вук Стефановић Карацић, зборник радова са 44. Међународног научног састанка слависта у Вукове дане, Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2015, стр. 349-357. (ISSN 0351-9066, УДК 821.163.41.09 Суботић Ј., COBISS.SR-ID 217318668).
9. На размеђи двеју поетика: од романтизма ка реализму у српској поезији, Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са XI научног скупа младих филолога Србије, књ. 2, ФИЛУМ, Крагујевац, 2020, 191–199. (ISBN: 978-86-80796-53-6, УДК 821.163.41-1.09, COBISS.SR-ID 21509641)
10. Епоха из угла књижевне периодике: српски реализам, тематски зборник радова са Међународне научне конференције „Наука и савремени универзитет 9 – Нови правци истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама”, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2020, стр. 469–481. (ISBN: 978-86-7379-553-9, УДК 070.488(=163.41)“18“, COBISS.SR-ID 29198601)
11. Serbian Cultural Legacy of the 18th Century: Works of Zaharije Orfelin / Из српског културног наслеђа 18. века: Захарија Орфелин (1726–1785) (у коауторству са Аном Козић), „8. Simpozij mladih slavistov Zgodnji novi vek in njegova dediščina v slovanskem prostoru": zbornik prispevkov, ur. Neža Kočnik, Lucija Mandić, Rok Mrvič; Trst/Ljubljana: Študentska sekcija Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, 2020, str. 113–127 (COBISS.SI-ID=52189443; ISBN 978-961-6715-37-9 (pdf)).
12. Јавор: лист за забаву и науку – 1862/63, Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са XII научног скупа младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 2021, стр. 183–197. (ISBN: 978-86-80796-75-8, УДК 050.447(497.113 Novi Sad)“1862/1863“, COBISS.SI-ID 46886921)
13. Павле Марковић Адамов: оснивач и уредник листа „Бранково коло”, зборник радова са међународног научног симпозијума „Уметност и контекст 6: Заборављени уметници и уметничка дела”, Огранак САНУ у Нишу – УГ „Литера”, Ниш, 2021, стр. 89–104. (ISBN 978-86-7025-883-9, УДК 821.163.41:929 Marković Adamov P., COBISS.SR-ID 74573321)
14. The appearance of the magazine "Otadžbina" (1875) – a milestone in the development of Serbian realism / Појава часописа „Отаџбина” (1875) – прекретница у развоју српског реализма (у коауторству са Аном Козић), „Mejniki in prelomnice v slovanskih jeziki in literaturah": zbornik prispevkov, ur. Neža Kočnik, Lucija Mandić, Rok Mrvič; Ljubljana: Študentska sekcija Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, 2021, str. 103–117. (ISBN 978-961-6715-41-6, COBISS.SR-ID 92759555)

15. Земунска познанства с Бранком Радичевићем из 1849. године: Јаков Игњатовић и Јован Ђорђевић, Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са XIII научног скупа младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 2022, стр. 345–357. (ISBN: 978-86-80596-07-05, УДК 821.163.41.09 Ignjatović J., 821.163.41.09 Đorđević J., 821.163.41:929 Radičević B., COBISS.SI-ID 62214409)

16. Мирослав Антић и почетак манифестације „Бранково коло”, „Антићеве простори детињства” (зборник радова, ур. В. Хамовић и Ј. Панић Мараш), Београд: Учитељски факултет, 2022, стр. 245–258. (ISBN 978-86-7849-314-0, UDC 821.163.41.09-92 Antić M., 050.488(497.113)“BRANKOVO KOLO”, COBISS.SI-ID 82475017)

17. Уз Јована Скерлића: интимни портрет(и), у: „Научни и књижевни доприноси Славице Гароње Радованац” (ур. Александра Матић), Крагујевац: ФИЛУМ, 2023, стр. 73–81. (ISBN-978-86-80596-54-9, УДК 821.133.1(494)-94.09 Skerlić K. 821.163.41:929 Garonja Radovanac S.) (У припреми за штампу, приложена студија)

VI Лексикографске јединице:

1. „Весна Бига”, Лексикон писаца српске књижевности (ур. Љиљана Пешикан Љуштановић), 1, А–Б, Нови Сад: Матица српска, 2020, стр. 300. (ISBN 978-86-7946-342-5, COBISS.SR-ID 39202313)

2. „Срето Батрановић”, Лексикон писаца српске књижевности (ур. Љиљана Пешикан Љуштановић), 1, А–Б, Нови Сад: Матица српска, 2020, стр. 247. (ISBN 978-86-7946-342-5, COBISS.SR-ID 39202313)

3. „Миливој Босанац”, Лексикон писаца српске књижевности, (ур. Љиљана Пешикан Љуштановић), 1, А–Б, Нови Сад: Матица српска, 2020, стр. 411. (ISBN 978-86-7946-342-5, COBISS.SR-ID 39202313)

VII Прихваћено за објављивање (уз све радове су приложене потврде):

1. „Како песна постаје”: аутопоетичка свест у лирском опусу Јована Суботића, Округли сто: „Јован Суботић – у свом и нашем времену”, Матица српска – Нови Сад, 12. децембра 2017

2. (О) поглед(има) на биографију: Јаков Игњатовић у периоду 1849–1853, тематски зборник са научног скупа „Јаков Игњатовић (1822–1889)”, Матица српска – Нови Сад, 2. децембра 2022.

3. Сан и – песма: о „Поноћном сунцу” Васка Попе, тематски зборник са научног скупа „Поетски светови Васка Попе, Матица српска – Нови Сад, 18. новембар 2022.

4. Лексикографске јединице: „Вранеш, Бранко”; „Гаврић, Горан Грга”; „Гађански, Ивана”; „Гарић, Аница”; „Гвозденовић, Ана”; „Градиншћак, Луна” за Лексикон писаца српске књижевности, том 2, В-Г, Нови Сад: Матица српска.
5. Кнез Михаило међу песницима свога доба, тематски зборник са научног скупа „Обреновићи и књижевност”, одржаног у Крагујевцу, 29. маја 2023.

VIII Остало:

1. Каталог/Програм 45. Бранковог кола:
45. Бранково коло: 9–19. септембра 2016. Сремски Карловци – Стражилово – Нови Сад.
[уредник Марија Слобода], Сремски Карловци: Бранково коло, 2016.
УДК: 82:061.7]:005.745(497.113)"2016"(083.97), COBISS.SR-ID 308278535
2. Каталог/Програм 46. Бранковог кола:
46. Бранково коло: 8–18. септембра 2017. Сремски Карловци – Стражилово – Нови Сад. [уредник Марија Слобода], Сремски Карловци: Бранково коло, 2017.
УДК: 82:061.7]:005.745(497.113)"2017"(083.97), COBISS.SR-ID 316944135
3. Лектура и индекс имена за издање Драгана Вукићевић, Душан Иванић: Дивна дисхармонија Јаков Игњатовић, Београд: Универзитет, Филолошки факултет, 2020, стр. 317–323. (са Аном Козић, ISBN 978-86-6153-651-9, COBISS.SI-ID 28816393)
4. Лектура издања: Драмски јунак Доситеј, прир. Радомир Путник, Београд: Задужбина Доситеј Обрадовић – РТС Издаваштво 2022. (ISBN 978-86-87583-2, ЗДО; 978-86-6195-237-1, РТС; УДК 821.163.41-2(082.2), 821.163.41.09-2, COBISS.SI-ID 72902665)

II УЧЕШЋЕ НА НАУЧНИМ СКУПОВИМА И КОНФЕРЕНЦИЈАМА

1. Сеоски амбијент у поезији Војислава Илића, Савремена проучавања језика и књижевности: V научни скуп младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 30. март 2013. Приложена потврда.
2. Судбина Мирослављевог јеванђеља кроз векове (дијахронијска слика у интердисциплинарном контексту), Друга регионална студентска лингвистичка конференција – Стуликон, Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, 3-5. Приложена потврда.
3. Патриотска поезија Јована Јовановића Змаја, Христа Ботева и Ивана Вазова, Савремена проучавања језика и књижевности: VI научни скуп младих филолога Србије, ФИЛУМ; Крагујевац, 22. март 2014. Приложена потврда.
4. Тумачење непознатих речи, појмова и израза у настави књижевности, Научни скуп „Књижевност за децу у науци и настави”, Педагошки факултет у Јагодини, 12. април 2014. Приложена потврда.

5. Лирика Јована Суботића и Вук Стефановић Караџић, 44. Међународни научни састанак слависта у Вукове дане, Филолошки факултет у Београду, 12. септембар 2014.
6. Значај увођења језичке културе на високообразовне установе у Републици Србији; Међународна научно-стручна конференција „Иновације у функцији привреде”; Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Факултет за примењени менаџмент, економију и финансије у Београду, 10. децембар 2014. Приложена потврда.
7. Лист „Јавор” – 1862/63, Савремена проучавања језика и књижевности: VII научни скуп младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 28. март 2015. Приложена потврда.
8. „Како песна постаје”: аутопоетичка свест у лирском опусу Јована Суботића, Округли сто: Јован Суботић – у свом и нашем времену, Матица Српска – Нови Сад, 12. децембра 2017.
9. На размеђи двеју поетика: од романтизма ка реализму у српској поезији, Савремена проучавања језика и књижевности: XI научни скуп младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 30. март 2019. Приложена потврда.
10. Павле Марковић Адамов: оснивач и уредник листа „Бранково коло”, Међународни научни симпозијум Уметност и контекст VI: „Заборављени уметници и уметничка дела”, Огранак САНУ у Нишу – УГ Литера, Ниш, 6. септембар 2019. Приложена потврда.
11. Serbian Cultural Legacy of the 18th Century: Works of Zaharija Orfelin (у коауторству са Аном Козић), 8th Symposium of Young Slavists „Early Modern Period and Its Legacy in the Slavic Lands”, 3–4. december 2020, Trieste. / Из српског културног наслеђа 18. века: Захарије Орфелин, Осми међународни симпозијум младих слависта, Трст, 3–4. децембра 2020. Приложена потврда.
12. Земунска познанства с Бранком Радичевићем из 1849. године: Јаков Игњатовић и Јован Ђорђевић, Савремена проучавања језика и књижевности: XIII научни скуп младих филолога Србије, ФИЛУМ, Крагујевац, 10. април 2021. Приложена потврда.
13. Бранково коло – мисија која траје, Међународна конференција „Разумети Балкан II”, Универзитет у Вроцлаву, Институт за словенску филологију, Одсек за српски и хрватски језик и СКН Људи, 20. априла 2021. / Konferencja „Zrozumieć Bałkany II”, Uniwersytet Wrocławski – SKN Ljudi, 20. april 2021. Приложена потврда.
14. Мирослав Антић и почетак манифестације „Бранково коло”, Научни скуп „Поетика Мирослава Антића”, Учитељски факултет Универзитета у Београду, 16. новембар 2021.
15. У коауторству са Аном Козић: The appearance of the magazine "Otadžbina" (1875) - a milestone in the development of Serbian realism / Појава часописа

„Отаџбина” (1875) – прекретница у развоју српског реализма, 9th Symposium of Young Slavists: Milestones and Turning Points in Slavic Languages and Literatures, Љубљана, 9. и 10. децембар 2021.

16. У потрази за Змајевом првом песмом, Научна конференција „Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе”, Филолошки факултет Универзитета у Београду, 27. и 28. мај 2022. Приложена потврда.

17. (О) поглед(има) на биографију: Јаков Игњатовић у периоду 1849–1853, Научни скуп „Јаков Игњатовић (1822–1889)”, Матица српска – Нови Сад, 2. децембра 2022.

18. Уз Јована Скерлића: интимни портрет(и), Округли сто посвећен Славици Гароњи Радованац „А ја не желим да све то препустим нестајању...”, Крагујевац, 25. март 2023. Приложена потврда.

19. Кнез Михаило међу песницима свога доба, научни скуп „Обреновићи и књижевност”, Крагујевац, 29. маја 2023.

20. Прихваћена тема: „Милица Стојадиновић Српкиња: деловање изван националних оквира“ за учешће на XVII Међународном конгресу слависта (Париз, 2025). Приложена потврда.

III СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА: Уз сваки наведен вид стручног усавршавања приложено је и уверење о пракси и савладаној обуци.

1. 2013 – Стручна лекторска пракса у штампарско-издавачком предузећу „Космос” (Београд)

2. Обука запослених у средњим школама за примену општих стандарда постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета, 28. децембра 2017. у Саобраћајно-техничкој школи у Земуну – програм обуке стручног усавршавања одобрен од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

3. Развој самопоуздања и вештина комуникације, 30. децембра 2017. у Саобраћајно-техничкој школи у Земуну – програм обуке стручног усавршавања одобрен од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања.

***

Кандидаткиња у пријави наводи да је објавила: једну студију као засебну публикацију, шеснаест студија у часописима и зборницима радова, три научне критике, три лексикографске јединице; и уз потврде о прихваћености за објављивање: пет студија и шест лексикографских јединица. Такође наводи да је приредила (коауторски) хрестоматију, да је коауторски учествовала у приређивању уџбеника и приручника (три библиографске јединице). У документацији су наведена учешћа на деветнаест научних скупова, и потврда о једној прихваћеној теми. У опису рада кандидаткиња наводи и друге

облике ангажовања: израду каталога, лекторски рад као и стручно усавршавање у штампарско-издавачком предузећу „Космос” и Саобраћајно-техничкој школи у Земуну.

На основу библиографије кандидаткиње Марије Слободе Анђелковић могу се издвојити неколико поља њених интересовања:

Интересовање за песнички опус Бранка Радичевића резултирало је монографском публикацијом, студијом „Песма у песни Бранка Радичевића“, награђеном двама наградама, (Бранковом наградом Матице српске и наградом „Стражилово”). У њој се анализира Радичевићево континуирано занимање и стваралачка преокупација питањима песништва. Разматра се однос према песни испољен на различитим нивоима стваралачког поступка: постојању једне песме у другој (песма у песни), али и апострофирању песме (песма о песни), метафорама песништва, истицањем аутономности песме, песмама из исказне позиције различитих лирских јунака. Посебна пажња посвећена је ауторским сведочанствима о раду на песничким текстовима, те сагледавању односа између платонистичког концепта песништва и брижљивог рада на тексту. Студијом је показано да је чест мотив песме у стваралаштву Бранка Радичевића праћен промишљањем о раду на тексту – видљивим из сачуване преписке аутора и варијаната и редакција појединих песама.

Други тип интересовања везан је за еволутивне токове српске поезије. Њега илуструје друга монографска публикација хрестоматија „П(ј)есник и п(ј)есма“, на којој је радио већи број аутора. У оквиру тог рада, Марија Слобода Анђелковић је прикупила и одабрала текстова за три аутора: Еустахију Арсић, Јована Суботића и Бранка Радичевића, уз пропратне текстове о сваком од њих.

Осим монографских публикација појачано интересовање за еволутивне токове српске поезије потврђују и радови објављени у серијским публикацијама. Они се тематски могу разврстати у неколико група – на радове који се баве општим, синтетичким или компаратистичким темама, на оне који се односе на стваралаштво конкретних песника или оне који се баве ширим књижевноисторијским и друштвеним контекстом. Каталог анализираних песника обухвата стваралаштво Јована Суботића, Бранка Радичевића, Јована Јовановића Змаја, Михаила Обреновића, Војислава Илића, Васка Попе, као и савремених песника Љубомира Симовића или Матије Бећковића).

Већ наслов студије „На размеђи двеју поетика: од романтизма ка реализму у српској поезији“ упућује на фокусираност кандидаткиње на гранични период, на проблематична, често у књижевноисторијским прегледима неусаглашена стилско формацијска одређења „граничних писаца“. Као пример додиром двеју поетика наводи се појава песничке приповетке, односно реалистичке приповетке у стиху. Питање односа реализма и поезије кандидаткиња поставља и у раду „Сеоски амбијент у поезији Војислава Илића“. Анализом атмосфере поетског света, ентеријера, екстеријера (флоралних мотива

и анималног света), антрополошког света и аудитивних сензација, кандидаткиња аргументује двопланску природу Илићевог стваралаштва, анализира елементе реалистичке и симболистичке поетике. У студији „Лирика Јована Суботића и Вук Стефановић Караџић“ самерава се утицај Вукових књига (првасходно прве књиге Српских народних пјесама и Пјеснарице), на књигу лирских песама Јована Суботића. Трагови вуковског писма препознају се у у раније објављеним књигама „Лира“ (1837) и „Босиље“ (1834). Проучавању Јована Суботића кандидаткиња се враћа и раду „Како песна постаје: аутопоетичка свест у лирском опусу Јована Суботића“. Анализа збирки *Лира*, *Босиље*; *Песне лирске* истовремено је и покушај реактелизације Суботићевог значај указивањем на његову улогу у еволутивном току српског романтизма.

Други тип поредбаних истраживања јавља се у студији „Патриотска поезија Јована Јовановића Змаја, Христа Ботева и Ивана Вазова“. Поређења се конструишу кроз четири типа релација: 1. видове израженог патриотизма, 2. утицај фолклорне традиције, 3. елементе поетског света (просторну ситуираност и одјеке савремених збивања) и 4. језичко-стилске особености.

Другачији тип поредбених анализа је у студија „Земунска познанства с Бранком Радичевићем из 1849. године: Јаков Игњатовић и Јован Ђорђевић“. Студија је инспирисана читањем сведочанстава два писца – Јакова Игњатовића (најпре у „Недељном листу“ 1881. године, а потом и у оквиру „Мемаоара“) и Јована Ђорђевића (у оквиру записа „Из мојих старих успомена“, у листу „Јавор“ 1892. године) – о познанству са Бранком Радичевићем из 1849. У тумачењима Марије Слободе Анђелковић књижевни сусрети не рефлектују само одређену књижевну климу већ су и значајан извор података за реконструкцију поетичких ставова писаца и њихове песничке генезе. Биографски подаци су и у фокусу рада „(О) поглед(има) на биографију: Јаков Игњатовић у периоду 1849–1853.“ којим се анализирају „пет мрачних година“ Јакова Игњатовића с посебним освртом на значај Живојина Бошкова у њиховој демистификацији. (Студија је приложена уз потврду Матице Српске да је рецензирана и да ће бити објављена.) Последња у низу студија која се бави чињеницама везаним за епоху и живот истакнутих појединаца „Кнез Михаило међу песницима свога доба“ такође је дата у форми компјутерски сложеног текста уз потврду да је прослеђена за зборник „Обреновић и књижевност“ који је у припреми. У раду се осветљава књижевноисторијски значај кнеза Михаила Обреновића дефинишу специфичност његовог песничког опуса (изгубљени рукописи, различите варијанте сачуваних песама, питање ауторства) и место које му припада у еволутивном току српске лирике. Посебно поглавље је посвећено песницима савременицима (траговима узајамних односа: меценство, посвете, песме-пригоднице, критика/сатира). Допуњујући досадашње истраживачке увиде, рад доноси податке на основу којих се предочава допринос кнеза Михаила за развој српског песништва током преломних збивања – око 1847. године и шездесетих година, са тежиштем на песништву Омладине.

При анализи савремених песника кандидаткињу више занимају поетички и аутопоетички изазови него књижевноисторијске паралеле. Тако је у студији „Реч у поезији Љубомира Симовића“, „Тражењу речи“ придат статус парадигматске песме која, смештена у шири песнички контекст, открива ауторову доследну темељност у приступу лексици матерњег језика, односно *бирању речи*. У студији „Тако је пре пола века говорио Матија“ статус прадигматског текста дат је песми „Доста је било Матије Бећковића“ сагледаној кроз призму поетичких и аутопоетичких исказа, обликовања песничке „аутофигуре“. Овакав тип анализе која полази из једног центра (једне песме) или једног угла сагледавања ширег контекста може се уочити и у студији „Сан и – песма: о *Поноћном сунцу* Васка Попе“ у којој се, уз преглед досадашњих тумачења, открива и нова могућност читања *Поноћног сунца* кроз аспект на који указује сам приређивач – песник, кроз комплементарности између сновиђења и стварања.

Пет студија посвећених периодици сведочи о континуитету интересовања везаних за генезу књижевних часописа. У студијама Марије Слободе Анђелковић часописи се не анализирају као неутрална места где се објављују морфолошки самостални књижевни радови већ, где се, у контексту уређивачке политике, сазвучја других текстова, рецепцијских реакција, ширег културног контекста – књижевни текстови и интерпретирају. То се нарочито види у студији „Епоха из угла књижевне периодике: српски реализам“ која је и једна врста прегледа круцијалних студија Душана Иванића посвећених генези српске периодике епохе реализма, али и скретање пажње на часописе који су остали изван истраживаног корпуса (прво годиште листа „Јавор“ и лист „Бранково коло“). Управо су ови часописи теме кандидаткињих засебних студија „Јавор: лист за забаву и науку“ и „Павле Марковић Адамов: оснивач и уредник листа *Бранково коло*“. При анализи часописа *Јавор* кандидаткиња се фокусира на мање истраживан, први период излагања који је трајао свега шеснаест месеци. Она описује концепцију листа под уредништвом Јована Јовановића Змаја, наводи сараднике, генолошки анализира прилоге, посебно издвајајући народну књижевност и критичке приказе. При анализи *Бранковог кола*, детаљно описујући шире културно деловање Павла Марковића Адамова (уређивачку политику, улогу и значај „Бранковог кола“, адмиративан однос према Бранку Радичевићу), Марија Слобода Анђелковић се залаже за реактуелизацију и превредновање његовог места у историји српске књижевне периодике. *Бранково коло* је и у фокусу рада „Мирослав Антић и почетак манифестације *Бранково коло*“ у којем се указује на заслуге Мирослава Антића у покретању манифестације у част Бранка Радичевића и на његово уређивање подлистка *Бранково коло* у оквиру листа *Данас*. У коауторству са Аном Козић кандидаткиња је објавила студију *The appearance of the magazine "Oтадџбина" (1875) - a milestone in the development of Serbian realism* („Појава часописа „Отаџбина“ (1875) – прекретница у развоју српског реализма). Поново је фокус на периодици и круцијалном часопису епохе реализма, али и на индивидуалној поетици писаца који потврђују динамична поетичка смењивања праваца. У другом раду, објављеном на енглеском језику, такође у коауторству са Аном Козић („*Serbian Cultural Legacy of the 18th Century: Works of*

Zaharije Orfelin / („Из српског културног наслеђа 18. века: Захарија Орфелин (1726–1785)“, предстаљено је комплексно стваралаштво Захарије Орфелина, српског песника и просветитеља, историчара, бакроресца, гравера, калиграфа и писца уџбеника.

Радови из области методике наставе односе се на обраду конкретне наставне јединице („Наставна обрада песме *Свети Сава* Војислава Илића у основној школи“), на функционално повезивање наставе језика са наставом књижевности („Коришћење књижевноуметничког текста у наставној обради апозитивних одредби (апозитива и апозиција)“) или на конкретну методичку радњу („Тумачење непознатих речи и појмова у настави књижевности“). Кандидаткиња трага за примерима који би код ученика истовремено активирали и књижевни доживљај и омогућили обраду одређених граматичких јединица (на пример, бира текстове у којима апозитивне одредбе имају изразито стилску улогу – „Запис Глигорија дијака“ на *Мирослављевом јеванђељу*, „Слово љубве“ деспота Стефана Лазаревића; њима додаје и одломке савременијег текста – песму „Хана“ Оскара Давича).

Научне критике кандидаткиња објављује у висококатегоризованим научним часописима: приказ књиге *Ка генези српске поезије* Душана Иванића у „Књижевној историји“, приказ књиге *Мој живот са Јованом Скерлићем* Кларе Скерлић (прир. Славица Гароња Радованац) у „Зборнику Матице српске за књижевност и језик“, док у „Годишњаку „Доситејев врт“ објављује „На ползу општества, приказ књиге *Доситеј наши савременик* (прир. Радомир Путник).

Посебно поље интересовања односи се на лексикографски и лекторски рад:

- израда јединица за Лексикон писаца српске књижевности: „Весна Бига“, „Срето Батрановић“, „Миливој Босанац“, као и јединица које су прихваћене за објављивање: „Вранеш, Бранко“; „Гаврић, Горан Грга“; „Гађански, Ивана“; „Гарић, Аница“; „Гвозденовић, Ана“; „Градиншћак, Луна“;

- лекторски рад је везан за лектуру монографске публикације „Драмски јунак Доситеј“, прир. Радомир Путник и на коауторску лектуру уз израду индекса имена са Аном Козић за монографску публикацију „Дивна дисхармонија Јакова Игњатовића“, аутора Драгане Вукићевић и Душана Иванића.

***

Комисија је пажљиво прегледала и упоредила конкурсни материјал који су послали мср Кристина Кљајић, мср Хелена Арслен и мср Марија Слобода Анђелковић.

Кандидаткиње су студенткиње докторских студија које су сваки од претходних степена студије завршиле са просечном оценом најмања 8,0 и све испуњавају услове Конкурса.

Мср Кристина Кљајић има просечну оцену на основним студијама 8,44 а на мастер студијама 9,77. Трајање студирања на основним студијама је 2017/18 – 2022, а на мастер студијама 2022/23 – 2023. Кандидаткиња има објављен један коауторски рад који се односи на Прву школу историје српског језика у Тршићу.

Мср Хелена Арслан има просечну оцену студирања на основним студијама 8,81, а на мастер студијама највишу просечну оцену од свих пријављених кандидата, 10,00. Трајање студирања на основним студијама 2014/15 – 2020, на мастер студијама 2020/21 – 2021. Приложени радови тематски одговарају профилу предмета за које је расписан конкурс – највећи број радова се односи на стваралаштво Лазе Лазаревића (пет студија), два рада се односе на путописну прозу Љубомира Ненадовића а остали радови на анализу драме Лазе Костића, приповетку Илије Вукићевића и проблемску анализу односа између дезинтеграције реализма и спиритизма. Друга група радова односи се на проучавање тумачења бајке. Приложени радови показују научну темељитост и развијен истраживачки таленат кандидаткиње.

Мср Марија Слобода Анђелковић има највишу просечну оцену од свих пријављених кандидата на основним студијама, 9,00, а на мастер студијама 9,67. Трајање студирања на основним студијама 2008/2009 – 2012 (од пријављених кандидаткиња најкраће); трајање студирања на мастер студијама 2012/2013 – 2013.

Марија Слобода Анђелковић има највећи број објављених научних радова: две монографске публикације („Песма у песми Бранка Радичевића“ и хрестоматија „П(ј)есник и п(ј)есма – Српска п(ј)есма о п(ј)есми (од барока до реализма)“ у којој је један од приређивача); у серијским публикацијама објавила је жанровски и тематски врло разноврсне радове (научне студије, критичке приказе, прегледне чланке, научне критике). Квалитет радова потврђује и реномираност часописа у којима је објављивала (Књижевна историја, Зборник Матице српске за књижевност, Доситејев врт – годишњак Задужбине Доситеј Обрадовић...), као и награде које је добијала. Поводом двоструко награђене студије („Песма у песми Бранка Радичевића“), рецензент проф. емеритус Душан Иванић тврди да она „отвара непокривено (или слабо покривено) поље у изучавању историје српске лирике“ (податак са корица издања) Имајући у виду и значај наставног рада за избор асистента, Комисија је вредновала и студије везане за наставни процес, рад на приређивању уџбеника и приручника, рад у статусу докторанда-сарадника на Факултету. Примећена је и разноврсност послова које је кандидаткиња обављала: лексикографски рад и сарадња у изради Лексикона писаца српске књижевности, лекторски рад, уређивање каталога манифестације. Комисија је вредновала и сарадњу кандидаткиње у водећим научним и културним институцијама, као и учешће на националним и међународним конференцијама организованим у Србији, Словенији, Хрватској, Италији, Пољској.

ЗАКЉУЧАК

Узимајући у обзир да се мср Марија Слобода Анђелковић истиче по свом дужем и успешном научно-истраживачком раду, по броју научних радова и по разноврсности послова који су директно везани за ужу научну област и предмет за који се бира, **Комисија се сагласила да за асистента за ужу научну област Српска књижевност (предмет Српска књижевност 18. и 19. века, Српска књижевност 18. и 19. века II и Поетика српског реализма) предложи мср Марију Слободу Анђелковић.**

У Београду, 21. децембра 2023.

др Драгана Вукићевић, редовни професор Универзитет у Београду – Филолошки факултет

др Горан Максимовић, редовни професор Универзитет у Нишу – Филозофски факултет

др Радослав Ераковић, редовни професор Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет